Ankenævnet for Forsikring

869/11

Den 25. juni 2012 blev i sag nr. 78.858:

xxxxx xxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Lærernes Pension,
Forsikringsaktieselskab
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har arbejdsmarkedspensionsordning i Lærernes Pension, Forsikringsaktieselskab. Han klagede oprindeligt over, at hans LærerPension og PlusPension-Ekstra behandles som én samlet pensionsordning, ligesom han mener, at afkastet på PlusPension-Ekstra ratepensionen er for lav.

Selskabet er af den opfattelse, at klagerens pensionsordning er administreret korrekt. Selskabet har således gjort gældende, at klagerens LærerPension og PlusPension-Ekstra skal behandles som delmedlemsskaber i samme pensionsordning, og at afkastet på PlusPension-Ekstra ratepensionen er beregnet korrekt og fordelt i overensstemmelse med det gældende bonusregulativ.

Det fremgår af sagen, at klageren blev optaget i selskabet pr. 1/12 1995. Han blev i 2005 tilkendt fuld invalidepension og børnepension med tilbagevirkende kraft fra den 1/1 2002. I forbindelse med tilkendelsen fik klageren valget mellem at få udbetalt invalidepensionen som grundpension eller som forhøjet pension. Om valget mellem de to udbetalingsformer oplyste selskabet bl.a.:

"**Invalidepension**
Du kan vælge mellem to udbetalingsprincipper:

1. Grundpension

2. 78.858

Når du får udbetalt din pension som grundpension, får du normalt mindst udbetalt i starten af udbetalingsperioden og mere til sidst. Stigningen i din pension er blandt andet baseret på depotrenten i det foregående år, og derfor kan du ikke være sikker på, at din pension stiger. Grundpensionen kan ikke falde, men kun stige eller forblive uændret i forhold til året før.

2. Forhøjet pension
Når du får udbetalt din pension som forhøjet pension, så tilstræber vi at udbetale nogenlunde det samme i hele udbetalingsperioden. Din pension består af en grundpension og et bonustillæg. Vi beregner tillægget ud fra den depotrente, som vi forventer de kommende år. Derfor kan tillægget sættes ned, hvis depotrenten viser sig at blive lavere. Du vil dog aldrig få udbetalt mindre end startgrundpensionen."

Klageren valgte at få invalidepensionen udbetalt som forhøjet pension.

Klageren blev pr. 1/1 2002 ansat i fleksjob, og hans arbejdsgiver indbetalte herefter pensionsbidrag til selskabet. Selskabet oprettede en PlusPension-Ekstra med en ratepension, som pensionsbidragene blev indbetalt til. Selskabet har oplyst, at det var nødvendigt at oprette PlusPension-Ekstra, idet klager allerede fik udbetalt invalidepension fra sin oprindelige LærerPension, hvorfor det ikke var teknisk muligt samtidig at indbetale bidrag på denne del af pensionsordningen.

I juni 2009 rettede klageren henvendelse til selskabet, da han ønskede en depotoversigt for sin ratepension. Selskabet fremsendte den 1/2 2010 en depotoversigt for 2009, hvoraf bl.a. fremgår:

"Vi fremsender dig her en depotoversigt for din ratepension hos Lærernes Pension.

Din depotoversigt for 2009 ser således ud:

Depotoversigt 2009

Den 31. december 2008	338.148 kr.
Indbetalinger	60.068 kr.
Betaling af forsikring	
Betaling for administration	- 2.012 kr.
Rente	4.927 kr.
Betaling til særlige bonushensættelser	- 3.003 kr.
Den 31. december 2009	398.037 kr."

3. 78.858

Klageren anførte i mail af 3/2 2010 til selskabet, at han fandt forrentningen af ratepensionen meget lav, hvorfor han anmodede selskabet om at dokumentere og uddybe baggrunden herfor. Endvidere anførte han i brev af 8/3 2010 til selskabet:

> "Idet jeg forventer at mine henvendelser til LP er tilgængelige, vil jeg undlade at opremse.
>
> I stedet vil jeg gerne udtrykke, at det er svært at forstå, at oplysninger om min ratepension i LP, skal være så vanskelige tilgængelige.
>
> I en længere periode har jeg skrevet og telefonisk kontaktet LP uden at det er lykkedes at få alle relevante oplysninger.
>
> Afkastet på 2009 LP ratepensionen på 1.25% er uacceptabel lille.
> Sammenlignes med de 12 % afkast i Lønmodtagernes Dyrtidsfond og en sammenlignelig Danica ratepension også 12 % afkast i 2009 ses kontrasten ret tydelig
>
> Det her handler om min fremtidige velfærd - nemlig pensionens størrelse - og en afkastsforskel på 45.000 kr. i 2009 er ikke OK, men stærkt bekymrende og lidet tillidsvækkende for LP's forvaltning af mine indbetalinger til ratepension.
>
> Jeg skal derfor endnu en gang udbede mig dokumentation, dvs en detaljeret oversigt af de enkelte investeringer + afkast af mine ratepensionsmidler i 2009.
>
> Endvidere har jeg i forløbet forespurgt LP, om det er muligt at overføre min LP ratepension og fremtidige overenskomstmæssige indbetalinger til eksempelvis Danica ?
> Da jeg ikke har fået klar besked har jeg stadig behov for en afklaring."

Hertil svarede selskabet i brev af 19/3 2010 bl.a.:

> "**Din ratepension**
> Din ratepension, kaldet Pluspension Ekstra, er oprettet for overenskomstmidler, og det er derfor ikke muligt at flytte den over til et andet pensionsselskab. Ordningen blev oprettet, som et supplement til den pensionsordning, du allerede har hos os, og hvor du modtager invalidepension fra.
>
> **Manglende årsoversigter**
> Af tekniske årsager har vi hidtil ikke automatisk sendt årsoversigter ud til de af vores medlemmer, som modtager pension fra os. Oversigterne blev lavet manuelt, hvilket også er grunden til vores lange svartider. Det er beklageligt, at vi ikke har orienteret godt nok om dette forhold. Jeg kan se, at vi har sendt oversigter til dig i februar måned.
>
> **Vores afkast**
> Din pensionsordning bliver forrentet efter gennemsnitsrenteprincippet. Det vil sige, at vi giver en jævn og stabil rente i hele ordningens løbetid. Med andre ord er din pensionsordning ikke påvirket i særlig høj grad af udsving i de finansielle markeder. Du har fx under hele finanskrisen fået tilskrevet positiv rente på din pensionsordning. I 2008 var depotrenten på 4,0 procent efter skat og i 2009 og 2010 er den på 2,5 procent efter skat. Vores afkast var i 2009 12,9 procent før skat og 11,0 procent efter skat.

4. 78.858

Mange andre pensionsselskaber opretter pensionsordninger efter markedsrenteprincippet hvilket betyder, at man følger det naturlige udsving i de finansielle markeder. Alle med sådanne pensionsordninger har oplevet et negativt afkast som følge af finanskrisen."

Selskabets brev fik klageren til i brev af 24/3 2010 at stille følgende spørgsmål:

"1. Du skriver, at der bruges et gennemsnitsrenteprincip til forrentningen. Men intetsteds i materialet om ratepensionen finder jeg det omtalt. Så det er altså et helt ukendt begreb for mig. Hvor fremgår det, at dette princip er gældende for min ratepension ?

2. I min tabel er et renteafkast på 4.927 kr. af 398.037 kr. = 1.25 % Hvordan får I dette til 2,5 % ?

3. Du skriver at LP's afkast i 2009 var 12,5 %, hvis dette er gældende for min ratepension, mangler der 11,25 - hvor forsvinder de hen ?
I denne forbindelse gør jeg opmærksom på, at jeg i min årsopgørelse har betalt både administrationsbidrag + bonushensættelse.

4. Så vidt jeg kan se, er min ratepensions formue stort set vokset med det kronebeløb jeg via min overenskomst har indbetalt gennem årene - altså ingen eller lav rentetilvækst. Er det virkelig tilbuddet i LP's plusPension Ekstra ?"

Hertil anførte selskabet i brev af 20/4 2010 bl.a.:

"**Tallene bag din pensionsordning**
Rentetilskrivningen på din LærerPension-Ekstra hænger sammen med den invalidepension og børnepension, som vi udbetaler til dig og dine børn. Her er lidt baggrundsforklaring.

Forhøjet pension
I forbindelse med at du fik tilkendt invalidepension og børnepension med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2001, valgte du at få forhøjede pensionsudbetalinger til dig og dine børn.

Når du får udbetalt din pension som forhøjet pension, så tilstræber vi at udbetale nogenlunde det samme beløb i hele udbetalingsperioden. Det vil sige, at du får for meget udbetalt i starten, da vi indregner vores forventninger til bl.a. fremtidig rentebonus. Hvis udviklingen holder som forventet, udligner det sig, så du i sidste ende har fået det korrekte beløb udbetalt. De forhøjede pensioner består af en grundpension og et bonustillæg. Vi beregner bonustillægget ud fra den depotrente, som vi forventer de kommende år. Bonustillægget kan sættes ned, hvis depotrenten viser sig at blive lavere end forventet. Vi har ikke sat dit bonustillæg ned, selvom renten de senere år har været mindre end i de forudsætninger, som vi lagde til grund for vores beregninger, da vi startede udbetalinger af dine forhøjede pensioner.

Bonus på din pensionsordning
Når vi tilskriver forrentning til dine pensionsordninger, så tilfalder renten alle dine pensionsordninger samlet. Det vil sige at din LærerPension-Ekstra og din LærerPension, som du får udbetalinger fra, ses samlet.

På grund af udviklingen i bl.a. renteniveauet svarer værdien af din pensionsordning ikke længere overens med de forhøjede pensionsudbetalinger (invalidepension og børnepension). Det betyder, at du har fået for mange penge udbetalt og at der derfor er opbygget en negativ reserve på din pensionsordning. For at genoprette værdien af din pensionsordning

anvender vi rentebonus til at nedbringe den negative reserve og grundlagsrenten sætter vi ind på depotet. Vi tilskriver rentebonus på pensionsordningen igen, når reserven svarer til udbetalingens størrelse. Rentetilskrivningen på din pensionsordning vil derfor være mindre på ordningen i en periode - indtil rentebonus har udlignet den negative reserve.

Depotrenten
Depotrenten på din pensionsordning består af både en grundlagsrente og en rentebonus.

Grundlagsrenten er den gennemsnitsforrentning, vi bruger til at beregne den udbetaling, du er garanteret, når du modtager pension. Det er din grundpension. Du er garanteret en bestemt udbetaling, ikke en bestemt årlig rente.

Rentebonus er den forrentning, vi tilskriver medlemmernes pensionsordning ud over grundlagsrenten. Rentebonus opstår, når vores investeringer giver et bedre afkast end grundlagsrenten."

Ved brev af 26/4 2010 anmodede klageren om at få svar på spørgsmål 2 og 4, som han havde stillet i sit sidste brev til selskabet.

Hertil svarede selskabet i brev af 5/5 2010 bl.a.:

"**Svar på spørgsmål 2**
I vores brev fra den 19. april 2010 [19. marts jf. bilag 17] skrev vi til dig, at vi forrenter din pensionsordning med en depotrente. Denne depotrente var i 2009 2,5 % efter skat. Når du alligevel ikke kan se en forrentning på 2,5 % i dit depotregnskab skyldes det, som vi skrev i brevet, at du har en negativ reserve, som skal afdrages. Den forrentning, du kan se på din pensionsordning, svarer derfor til den gennemsnitlige grundlagsrente på din ordning. Resten af forrentningen op til de 2,5 % bruges til at nedskrive den negative reserve.

Du har fået for meget udbetalt
Grunden, til at ikke hele depotrenten på 2,5 % tilskrives din ordning, er, at du og dine børn får forhøjede udbetalinger i forbindelse med, at du har fået tilkendt invalidepension. De forhøjede udbetalinger har bevirket, at du og dine børn har fået for meget udbetalt. Når der er udbetalt for meget i pension, bliver der opbygget en negativ reserve på pensionsordningen. Indtil den negative reserve er udlignet, vil vi tilskrive, hvad der svarer til den gennemsnitlige grundlagsrente på begge dine delmedlemskaber.

Svar på spørgsmål 4
Både i 2008 og 2009 er der sket en positiv forrentning af din pensionsordning. Igen er det dog ikke hele depotrenten, der er tilskrevet din pensionsordning, men derimod et beløb der svarer til den gennemsnitlige grundlagsrente på din ordning. Og grunden er som nævnt ovenfor den negative reserve, som skal nedskrives.

Du nævner, at depotforøgelsen stort set kun svarer til dine indbetalinger på din ordning. Udover nævnte forhold omkring forrentningen, skyldes det primært, at der ud af dit depot går betalinger til særlige bonushensættelser. Men disse betalinger tilskrives til gengæld din individuelle konto for særlige bonushensættelser og vil fremover bidrage til et ugaranteret tillæg til dine udbetalinger fra din LærerPension-Ekstra. Disse beløb står altså blot på dine særlige bonushensættelser i stedet for på dit depot."

6. 78.858

Klageren anførte i brev af 26/5 2010 til selskabet, at han havde vanskeligt ved at forstå, hvorfor PlusPensions-Ekstra ikke blev behandlet som en selvstændig ordning uden dækningsforpligtigelse for grundpensionen.

Selskabet svarede i brev af 14/6 2010, at underskud ifølge bonusregulativets § 15 dækkes, før der kan opstå bonus, og at delmedlemsskaberne skulle ses i sammenhæng, da det alene var af tekniske årsager, at der var blevet oprettet den supplerende PlusPensions-Ekstra ved siden af LærerPensionen.

Sagen er herefter indbragt for nævnet.

Af bilag til klageskemaet fremgår bl.a.:

"Jeg er tildelt flexjob med en restarbejdsevne på 1/3. Dette forhold har udløst invalidepension fra Lærernes Pension (LP).
Da jeg er aktivt arbejdende i flexjobbet, indbetaler min arbejdsgiver fortsat pensionsbidrag.
Dette bidrag har LP ladet opspare i en særskilt pension: Pluspension/ratepension. LP har begrundet dette med, at man ikke kan indbetale til og få ydelser fra een og samme pensionsordning (bilag …).

LP mener (bilag …), at disse to pensionsordninger hører sammen, og at det alene er tekniske årsager, der betinger, at der findes to ordninger. Denne måde at administrere på betyder imidlertid i praksis, at min ratepension stort set ingen rentemæssig tilvækst har haft.

Tallene fra 2009 viser følgende:

Via min arbejdsgiver er der indbetalt 60.068 kr. til ratepensionen, men mit depot er kun forøget med 59.889 kr., når administration og bonushensættelser er betalt. Der er altså tale om en umiddelbar negativ vækst.
LP oplyser (bilag …), at det samlede resultat for 2009 var et overskud på 12,9 %. Dette afspejles imidlertid ikke i mine tal. Med denne procentsats skulle mit depot have været forøget med yderligere 50.000 kr. i 2009 og ikke ovennævnte negative vækst.

Jeg mener, at der er tale om 2 forskellige og af hinanden uafhængige pensionsordninger.

- Ratepensionen har løbende udbetalinger i 10 år - den anden pension er livslang.
- LP har fra starten oplyst, at der var tale om 2 ordninger.

På baggrund af dette må jeg konkludere, at LP sammenblander pensionsordningerne således, at det suger den økonomiske energi fuldstændigt ud af min ratepension, og jeg dermed ikke opnår den tilvækst i min pensionsopsparing, som jeg er berettiget til.

Dette forhold finder jeg helt urimeligt, ikke mindst fordi bidragsindbetalingen er stavnsbundet til LP, så jeg har ikke nogen alternative muligheder for at spare op til pension via mit job.

Jeg vil derfor gerne bede klagenævnet vurdere følgende:
a. Administrerer LP min pensionsordning korrekt?
b. Er der tale om 2 selvstændige pensionsordninger?
c. Er det nuværende pensionsafkast på ratepensionen korrekt beregnet?"

Hertil har selskabet i brev af 3/9 2010 til nævnet bl.a. anført:

" **Begrundelse**
a. Administrerer Lærernes Pension pensionsordningen korrekt?
Pensionsordningen som således består af to delmedlemskaber behandles korrekt i Lærernes Pension i overensstemmelse med det anmeldte tekniske grundlag og Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat. Det fremgår således af sidstnævnte § 15, at underskud først skal dækkes, før der kan opstå bonus.

b. Er der tale om 2 selvstændige pensionsordninger?
Lærernes Pension skal fastholde, at de to delmedlemskaber skal ses i sammenhæng som en pensionsordning. Dette skyldes, at en af årsagerne til, at der blev oprettet en PlusPension-Ekstra var, at det ikke var teknisk muligt at foretage indbetalingen af pensionsbidraget til den eksisterende Lærerpension, da der blev udbetalt fuld invalidepension herfra. Det giver nogle problemer, når der på en LærerPension med bidragsfritagelse også skal ske en pensionsindbetaling.

Der er således i Lærernes Pension en lille gruppe af medlemmer, som både kan få udbetalt invalidepension samtidig med, at de har en indtægt svarende til en løn, hvor der betales pensionsbidrag. Det mest almindelige er, at det kræver en indtægtsnedgang på mindst 2/3, før der kan udbetales fuld invalidepension og derfor er der almindeligvis heller ikke indbetaling af pensionsbidrag på de ordninger, hvor der sker udbetaling af invalidepension.

Ydermere er det bidraget i forbindelse med overenskomstordningen, som er fortsat med at komme ind og ikke en privat ordning, der er tegnet. Dette begrunder tillige at de to delmedlemskaber skal ses som en samlet ordning.

c. Er det nuværende pensionsafkast på ratepensionen korrekt beregnet?
Beregningen sker på baggrund af de regler som fremgår af vores 'Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82, Uni 98, L99 samt LP8'. Det fremgår som sagt af § 15, at et underskud først skal dækkes, før der kan opstå bonus. Den rente som derfor er givet er den gennemsnitlige grundlagsrente på pensionsordningen.

Konklusion
På baggrund af ovenstående er det Lærernes Pensions opfattelse, at klagers pensionsordning administreres korrekt, at Lærernes Pension kan betragte klagers LærerPension og PlusPension-Ekstra som to delmedlemskaber i samme pensionsordning samt, at afkastet på klagers ratepension er korrekte beregnet og fordelt i overensstemmelse med Lærernes Pensions Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82, Uni 98, L99 samt LP8."

I brev af 17/1 2012 har selskabet anført:

"Under henvisning til din klage til Ankenævnet, hvor du har anført, at du mener, at dine to

delmedlemskaber i Lærernes Pension skal betragtes som to forskellige og af hinanden uafhængige pensionsordninger, har Lærernes Pension besluttet kulancemæssigt at foretage den ønskede fuldstændige opdeling af dine medlemskaber.

Dette betyder, at al skyldig bonus ligger på din LærerPension, og at bonustilskrivning på LærerPension Ekstra er brugt til opskrivning af depotet. Det vil sige, at dine to delmedlemskaber er fuldstændigt opdelt og dette er gjort med tilbagevirkende kraft, således at din skyldige bonus ikke er taget fra din LærerPension Ekstra.

Din depotværdi er pr. 1. januar 2012:
LærerPension Ekstra: 550.870,23 kr."

På sekretariatets forespørgsel, om sagen herefter kunne henlægges har klageren anført:

"Jeg skal hermed præcisere, hvad jeg ønsker, at Ankenævnet støtter af krav over for Lærernes Pension.

1.
At Lærernes Pension pålægges, at tilføre årets resultat fra investeringerne til min Pluspension med tilbagevirkende kraft fra Pluspensionens starttidspunkt.

2.
At Pluspensionen skal følge normen for overenskomstaftalte pensioner ved at være med livslang ydelse."

Af "regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82, Uni98, L99 samt LP8" fremgår bl.a.:

"**Bonus**
§ 15. Bonusberegning
Bonus beregnes som forsikringens andel af det fordelte realiserede resultat efter eventuelt fradrag til særlige bonushensættelser jf. kapitel 2 og fradrag til styrkelse jf. kapitel 3. Er ovenstående difference negativ, sættes bonus til 0, men underskuddet registreres og forrentes med samme rente som depotet. Underskuddet skal først dækkes, inden der kan opstå bonus."

Nævnet udtaler:

Markedsrente

Nævnet har gennemgået aftalegrundlaget, herunder bonusregulativet, og finder, at forrentningen af klagers Pluspension ikke sker efter en markedsrenteordning, men efter en ordning med gennemsnitsrente.

9. 78.858

Livslang ydelse

Klageren har siden oprettelsen af Pluspensionen været bekendt med, at denne var oprettet som en ratepension. Klageren har først under denne sag gjort indsigelse herimod. Herefter, og da klageren ikke har godtgjort, at dette skulle stride mod overenskomsten på området, finder nævnet ikke at kunne pålægge selskabet at ændre ordningen til en livrente.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand